

http://www.

➤ Krzysztof Palikowski

Drupal

w praktyce

7

Własna strona WWW w jeden dzień

Stwórz stronę WWW z Drupalem — zrealizuj dowolny pomysł!

- Przygotowania i instalacja, czyli jak zacząć pracę z Drupalem na własnym komputerze.
- Projekt i budowa strony, czyli jak zadbać o strukturę i prezentację treści.
- Przenosiny do internetu, czyli jak uniknąć szkolnych błędów i głupich pomysłów.

Helion

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział
- Skorowidz

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991–2011

Drupal 7 w praktyce. Własna strona WWW w jeden dzień

Autor: Krzysztof Palikowski
ISBN: 978-83-246-2711-0
Format: 158×235, stron: 192

Stwórz stronę WWW z Drupalem – zrealizuj dowolny pomysł!

- Przygotowania i instalacja, czyli jak zacząć pracę z Drupalem na własnym komputerze.
- Projekt i budowa strony, czyli jak zadbać o strukturę i prezentację treści.
- Przenosiny do internetu, czyli jak uniknąć szkolnych błędów i głupich pomyłek.

Rozwijany od 2001 roku Drupal jest jednym z najlepszych dostępnych obecnie systemów zarządzania treścią. Kolejne wersje tego CMS-a zjednywały sobie rzesze nowych entuzjastów, a ostatnia z nich zasługuje na wyjątkową uwagę wszystkich – początkujących i zaawansowanych – twórców stron WWW. Drupal 7 odznacza się ogromną elastycznością, a ponadto oferuje swoim użytkownikom ponad 1500 modułów, pozwalających niezwykle precyzyjnie zaprojektować platformę zarządzania treścią i stworzyć mechanizmy sprawnego zarządzania serwisem.

Książka „Drupal 7 w praktyce. Własna strona WWW w jeden dzień” pozwoli Ci zapoznać się z tym systemem, oswoić z jego założeniami i możliwościami oraz efektywnie wykorzystać jego potencjał do własnych celów. Jej autor poprowadzi Cię od zupełnych podstaw, przez proces przygotowań i instalacji systemu, po kwestie poświęcone budowaniu strony dla klienta bądź dla siebie. Ponadto skupi się na zagadnieniach dotyczących rozmaitych uprawnień użytkowników witryny, przenoszenia jej do internetu i dalszej rozbudowy serwisu. Jeśli interesuje Cię pełne spektrum możliwości Drupala 7 i chcesz zastosować je w praktyce, nie mogłeś trafić lepiej!

- Drupal i inne systemy zarządzania treścią
- Przygotowania do instalacji systemu
- Instalacja i pierwsze kroki
- Struktura i prezentacja treści
- Uprawnienia i administracja
- Przenosiny gotowej strony WWW do internetu
- Utrzymanie i rozbudowa serwisu

Drupal 7 – Twoja przepustka do internetu!

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Drupal i inne systemy zarządzania treścią	11
Co to jest CMS?	11
Jaki CMS wybrać?	12
Budowa CMS	12
Jakie są charakterystyczne cechy CMS?	13
Czy potrzebuję CMS?	14
Dlaczego Drupal?	14
Skąd czerpać informacje o Drupalu?	14
Podsumowanie	15
Rozdział 2. Przygotowania	17
Nasz projekt	17
Nazewnictwo środowisk	18
Środowisko lokalne	18
Pobieranie i instalacja XAMPP	18
Zarządzanie XAMPP	19
Poprawki konfiguracji XAMPP	21
Konfiguracja katalogu ze stroną	21
Narzędzia na komputerze lokalnym	21
Edytor kodu i plików tekstowych	21
Firefox i wtyczki	22
Środowisko produkcyjne	22
Hosting dla Drupala 7	22
Domena i katalog z plikami na serwerze	23
Konfiguracja katalogu ze stroną	25
Rozdział 3. Instalacja i pierwsze kroki	27
Pobranie właściwych plików	27
Praca z instalatorem	28
Konfiguracja bazy danych	30
Dokończenie instalacji	31
Zainstalowaliśmy Drupala i...?	32
Co widać na uruchomionej stronie?	32
Pierwszy artykuł	34
Pierwsza strona	40

Więcej rodzajów zawartości	43
Włączamy pierwszy nowy moduł	43
Poznajemy i konfigurujemy forum	44
Podsumowanie	47
Rozdział 4. Budowa strony	49
Zanim zaczniemy administrować	49
Spotkanie z klientem i główne wymagania	49
Diabeł tkwi w szczegółach	50
Dobre praktyki administratora	51
Jak dostosować system Drupal do naszych potrzeb?	52
Idea małych modułów	52
Skąd pobierać moduły?	53
Zasada: „Nie będziesz zmieniał kodu rdzenia Drupala”	53
A co z wyglądem?	54
Moduły dla administratora	54
Devel	54
Demonstration site	55
Localization client i Localization update	56
Features	56
Module Filter	57
Wybieramy moduły do realizacji wymagań klienta	57
Views	58
Token	58
Display suite, Context, Panels	59
Date, Link	61
IMCE	61
WYSIWYG	62
Inne moduły	62
Jak instalujemy moduły?	62
Instalacja za pomocą modułu Update manager	62
Problemy z instalowaniem dużych modułów	64
Instalacja ręczna	65
Włączanie modułów	65
Konfigurujemy strony statyczne	66
Nowe pole — Minigaleria	67
Poprawka etykiety pola Title	69
Pierwsza strona z minigalerią	70
Poprawki w ustawieniach wyświetlania pola	71
Wyświetlanie zdjęć modułem Colorbox	72
Poprawki w CSS	73
Skórka potomna	76
Własny moduł	79
Strona z formularzem kontaktowym	80
Tworzymy rodzaj zawartości Inicjatywa	81
Nowe moduły	83
Nowy rodzaj zawartości	83
Nowe słowniki kategorii	84
Nowe pola	85
Gotowe	87
Rozmieszczenie pól na formularzu dodawania zawartości	90
Tryby wyświetlania zawartości	92
Zmiana szablonu wyświetlania zawartości	94

Moduł Display suite	95
Kilka pierwszych inicjatyw	98
Budujemy widok Katalog inicjatyw	99
Włączamy moduł Views	99
Tworzenie widoku	99
Pierwsze spotkanie z interfejsem Views	101
Formaty wyświetlania	101
Pierwsze poprawki formatu Strona	102
Filtry i ich udostępnianie	105
Nagłówek i stopka	106
Blok z ostatnimi inicjatywami	107
Widok Moje inicjatywy	110
Duplikujemy widok	110
Filtr kontekstowy	110
Konfigurujemy wiadomości	111
Instalujemy edytor WYSIWYG	111
Obrazki dołączone do wpisów	114
Obrazki w polu Treść	116
Alternatywa dla WYSIWYG	120
Dodanie do Artykułu pola Minigaleria	121
Podsumowanie	122
Rozdział 5. Upewnienia	123
Konta i upewnienia testowe	123
Konta testowe	123
Rangi	124
Upewnienia	126
Ustawienia rejestracji nowych użytkowników	129
Moderowanie Artykułów	129
Konfiguracja Artykułów	130
Powiadomienia e-mailowe	130
Widok artykułów do moderacji	132
Podsumowanie	133
Rozdział 6. Przenosiny do internetu	135
Przygotowania	135
Eksport bazy danych z użyciem phpMyAdmin	136
Eksport z użyciem mysqldump.exe	136
Pierwsze przenosiny	137
Tworzenie bazy danych na serwerze	137
Wysyłamy pliki przez FTP	138
Wysyłamy archiwum z plikami	138
Rozpakowujemy archiwum z plikami	139
Import pliku .sql do bazy danych za pomocą wiersza poleceń	139
Import pliku .sql do bazy danych za pomocą phpMyAdmin	140
Pomoc administratorów konta	140
Poprawka konfiguracji w pliku settings.php	140
Tryb przerwy technicznej	141
Pliki publiczne i tymczasowe	142
Pliki prywatne	143
Dlaczego nie działa?	143
Częste problemy po przenosinach	144
Komunikat „Wewnętrzny błąd serwera”	144
Komunikat „Odmowa dostępu SQL”	144

Niepoprawne ścieżki dostępu do plików	145
Komunikat „Call to undefined function...”	146
Witryna testowa	146
Instalacja wielowitrynowa	147
Nowa baza danych	147
Nowa domena	147
Nowy katalog w folderze sites	148
Przenosimy bazy danych	149
Test	149
Podsumowanie	150
Rozdział 7. Rozbudowa	151
Konfigurujemy forum	151
Dodanie oceny „Kciuk w górę!” do odpowiedzi na forum	151
Powiadomienia o odpowiedzi	153
Blogi użytkowników	155
Uruchomienie modułu i uprawnień	155
Poprawki w domyślnych ustawieniach	155
Emocje we wpisach	156
Prywatne wiadomości	157
Zadania i notatki	158
Tworzymy zawartość typu notatka	158
Nowe pola w notatkach	158
Blok Powiązane elementy przy inicjatywie	160
Tworzymy zawartość typu zadanie	164
Poprawiamy widok Powiązane elementy	166
Widok Powiązane elementy — kolejna metamorfoza	168
Widok Zadania	171
Skórka i nawigacja	172
Instalacja i włączanie skórek	173
Rozmieszczenie bloków w nowej skórce	174
Menu	175
Prezentacja menu	177
Theme developer	179
Wydajność	180
Pomiar narzędziem ab	180
Opcje wydajności dostępne w Drupal 7	181
Yslow, Pagespeed	181
Dodatkowe możliwości	182
Inne wymagania klienta	183
Biuletyny	183
Dodawanie mediów do treści	183
Przepływy pracy, reguły biznesowe	184
Oznaczanie treści flagami	184
Praca grupowa, społeczności	185
Formularze	185
Podsumowanie	186
Zakończenie	187
Skorowidz	189

Rozdział 5.

Uprawnienia

Konta i uprawnienia testowe

Konta testowe

W następnych krokach podajemy trochę dwie różne osoby — właściciela oraz użytkownika serwisu. Zgodnie z opisem uzyskanym od klienta takie będą nasze dwie główne role w systemie, przynajmniej na początku. **Właściciel** ma za zadanie dbać o stronę główną i przydzielać uprawnienia, natomiast **zaufany użytkownik** będzie mógł w systemie prowadzić swój rejestr inicjatyw, a w dalszej przyszłości dziennik i notatnik.

Postaramy się zbudować środowisko, w którym zleceniodawca będzie mógł bez trudu testować taką strukturę, czyli dodawać nowe konta, sprawdzać, czy mają odpowiednie uprawnienia, czy widzą właściwe treści itd.

Zarejestrujemy w tym celu dwa konta. Obiecałem na początku jednego z rozdziałów, że zasymuluję nieco rozdwojenie jaźni, i spełniam tę obietnicę — konto dla właściciela będzie nazwane *Krzysiek Palikowski*, natomiast konto dla użytkownika zaufanego nazwiemy bardzo oryginalnie — *Tester*.

W dziale zarządzania użytkownikami (odnośnik *Ludzie* na pasku administracyjnym) kliknijmy *Dodaj użytkownika*. Podajemy wymagane pola, dowolny e-mail (na serwerze lokalnym nie ma to znaczenia) oraz hasło. Resztę opcji pozostawiamy bez zmian i nowe konto zapisujemy w systemie. Następnie powtarzamy tę czynność dla drugiego użytkownika.

Jeśli klikniemy nazwę użytkownika, która z pewnością pojawi się na powiadomieniu o powodzeniu naszego działania, zostaniemy przeniesieni na indywidualną dla każdego użytkownika stronę. W zależności od uruchomionych modułów mogą na niej znaleźć się dodatkowe karty, np. *Devel* (rysunek 5.1).

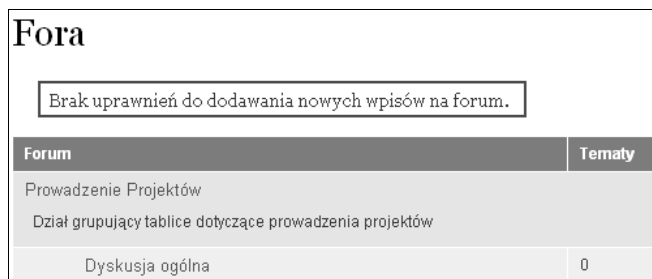
Rysunek 5.1.
Strona użytkownika
w systemie Drupal

Najwygodniej jest używać osobnej (innej) przeglądarki internetowej w celu testowania strony na takim użytkowniku. W ten sposób w jednej przeglądarce (np. Firefox) administrujemy stroną jako *admin*, a w innej (np. Opera) przeglądamy serwis jako *Krzysztof Palikowski* lub *Tester*.

Gdy już zalogujemy się na konto dowolnego testowego użytkownika, zauważymy, że nie ma tam ani paska administracyjnego, ani odnośnika *Dodaj treść*, co oznacza, iż nie możemy utworzyć żadnego wpisu. Ponieważ wpisy to również wątki na forum, nawet tam zobaczymy komunikat: „Brak uprawnień do dodawania nowych wpisów na forum” (rysunek 5.2).

Rysunek 5.2.
Uprawnienia zwykłego
użytkownika nie
wystarczają na
dodawanie treści
do systemu

Zaradzimy temu, tworząc nowe rangi i ustawiając w nich stosowne uprawnienia.

Rangi

Drupal posiada system uprawnień bazujących na **rangach**. Możemy założyć dowolną ich liczbę, jednak zazwyczaj wystarczają te gotowe, które już istnieją w systemie, a ich mnożenie ponad potrzebę prowadzi do komplikacji w utrzymaniu strony.

Klikając widoczną na pasku administracyjnym opcję *Ludzie*, a następnie wybierając kartę *Uprawnienia*, zobaczymy tabelę zawierającą szereg przywilejów, które możemy przydzielić do poszczególnych rang (rysunek 5.3).

Jak widać, w systemie zdefiniowane są trzy główne rangi:

- ◆ *Użytkownik anonimowy*,
- ◆ *Użytkownik uwierzytelniony*,
- ◆ *Administrator*.

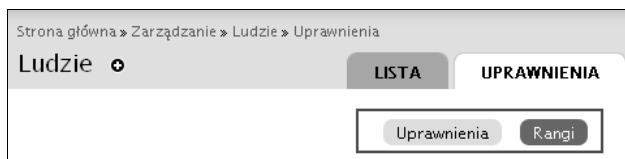
Rysunek 5.3.
Przykładowe
uprawnienia do
modułu Comment

UPRAWNIENIE	UŻYTKOWNIK ANONIMOWY	UŻYTKOWNIK UWIERZYTELNIONY	ADMINISTRATOR
Comment			
Zarządzaj odpowiedziami i ustawieniami odpowiedzi	☐	☐	☒
Przeglądanie odpowiedzi	☒	☒	☒
Odpowiedzi do wpisu	☐	☒	☒
Pomiń zatwierdzanie odpowiedzi	☐	☒	☒
Edycja własnych odpowiedzi	☐	☐	☒

Klient życzy sobie, aby system rejestracji użytkowników był moderowany (tzn. chciałby zatwierdzać konto każdego użytkownika), moglibyśmy więc założyć, że ranga *Użytkownik uwierzytelniony* jest równoznaczna z rangą *Użytkownik zaufany*, którą proponował klient. Bezpieczniej będzie jednak utworzyć w tym celu dodatkową rangę, choćby na taką okoliczność, gdy odbiorca zdecyduje się jednak na udostępnienie systemu do rejestracji dla wszystkich chętnych. Wtedy zbyt duże uprawnienia rangi *Użytkownik uwierzytelniony*, którą nabywa każdy posiadający konto i zalogowany do serwisu, znaczną nam ciążyć. Będziemy musieli tak czy owak stworzyć nową, bardziej elitarną kastę użytkowników, przenieść do niej już zarejestrowanych itp. Zróbmy to więc od razu.

Na stronie z uprawnieniami mamy tak naprawdę dwa miejsca z konfiguracją — *Uprawnienia* i *Rangi*. Są one dość głęboko ukryte i w pierwszej chwili trudne do zauważenia (rysunek 5.4).

Rysunek 5.4.
Zakamuflowane
odnośniki do
konfiguracji
uprawnień i rang

Przechodzimy na tę drugą kartę, wprowadzamy nazwę nowej grupy i klikamy *Dodaj rangę* (rysunek 5.5).

Rysunek 5.5.
Moment tworzenia
kolejnej grupy
uprawnień

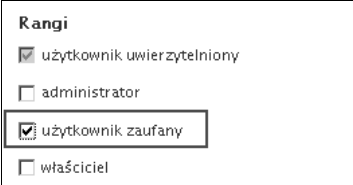
Jeśli chodzi o konto *Krzysztof Palikowski*, moglibyśmy przyznać mu rangę *Administrator* i rozwiązać problem uprawnień dla zleceniodawcy. Wszystko jednak zależy od tego, czy będzie on również zarządzał serwisem w zakresie instalacji modułów, konfiguracji bloków itp. Jeśli tak, dodanie mu rangi *Administrator* czy wręcz przekazanie

mu loginu i hasła do konta *admin* (a potem ewentualnie zmiana nazwy konta na *Krzysztof Palikowski*) jest jak najbardziej wskazane. Jednak my założymy, że nasz klient będzie chciał sam się skupić na używaniu serwisu i zarządzaniu treścią, dlatego utworzymy mu rangę *Właściciel*.

Teraz musimy przydzielić nowe rangi użytkownikom.

Przechodzimy na stronę *Ludzie* i w kolumnie *Czynności* poszczególnych kont klikamy odnośnik *edytuj*. Na stronie pozwalającej na edycję użytkownika zaznaczamy właściwą rangę i zapisujemy zmiany. Dla konta *Krzysztof Palikowski* będzie to ranga *właściciel*, a dla *Testera* ranga *użytkownik zaufany* (rysunek 5.6).

Rysunek 5.6.
Rangi użytkownika
Tester

Rangi

użytkownik uwierzytelniony

administrator

użytkownik zaufany

właściciel

Po zapisaniu zmian powinniśmy widzieć w tabeli z kontami użytkowników dane o ich rangach (rysunek 5.7).

Rysunek 5.7.
Rangi i użytkownicy
systemu testowego

☐	NAZWA UŻYTKOWNIKA	STATUS	RANGI
☐	Tester	aktywny	• użytkownik zaufany
☐	Krzysiek Palikowski	aktywny	• właściciel
☐	admin	aktywny	• administrator

Uprawnienia

Mając założone nowe rangi, musimy jeszcze ustawić odpowiednie uprawnienia. Zrobimy to za pomocą znanej już nam tabelki spod adresu `.../admin/people/permissions`. Zobaczmy na niej nowo założone rangi w postaci kolumn.

Ponieważ tworzymy system, który jest zamknięty dla przypadkowych osób, możemy anonimowym użytkownikom zabronić dostępu do strony, a dla osób „tylko” zalogowanych (z rangą *użytkownik uwierzytelniony*) pozostawić jedynie możliwość oglądania treści.

Administrator powinien z definicji mieć wszystkie możliwe uprawnienia. Poniższa tabela prezentuje uprawnienia dla innych rang, które powinniśmy zaznaczyć, aby spełnić wymagania klienta (tabela 5.1).

Tabela 5.1. Uprawnienia dla rang utworzonych w systemie

Moduł/Uprawnienie	Użytkownik anonimowy	Użytkownik uwierzytelniony	Użytkownik zaufany	Właściciel
Comment				
Zarządzaj odpowiedziami i ustawieniami odpowiedzi	—	—	—	X
Przeglądanie odpowiedzi	—	X	X	X
Odpowiedzi do wpisu	—	—	X	X
Pomiń zatwierdzanie odpowiedzi	—	—	—	X
Edycja własnych odpowiedzi	—	—	X	X
Contact				
Administracja formularzami kontaktowymi i ich ustawieniami			—	X
Używaj formularza kontaktowego dla całej strony			X	X
Używaj formularzy kontaktowych użytkowników			X	X
Contextual links				
Używaj odnośników kontekstowych			X	X
Date				
Wgląd w daty cykliczne			X	X
Filter				
Wyświetlaj format tekstu Full HTML	—	—	—	X
Forum				
Administracja forum			—	X
Menu				
Administracja menu oraz pozycjami w menu			—	X
Node				
Pomiń kontrolę dostępu do zawartości				X
Administracja zawartością			—	X
Przeglądanie opublikowanej zawartości		X	X	X
Przeglądanie własnych nieopublikowanych zawartości			X	X
Przeglądanie historii zmian zawartości			X	X
Przywróć wersję zawartości			—	X
Usuwanie wersji wpisów			—	X

Tabela 5.1. *Uprawnienia dla rang utworzonych w systemie — ciąg dalszy*

Moduł/Uprawnienie	Użytkownik anonimowy	Użytkownik uwierzytelniony	Użytkownik zaufany	Właściciel
Path				
Tworzenie i edycja aliasów URL			—	X
Search				
Używaj wyszukiwania		X	X	X
Używaj wyszukiwania zaawansowanego		X	X	X
System				
Przeglądanie raportów o witrynie			—	X
Dostęp do strony w trakcie przerwy technicznej			—	X
Taxonomy				
Administracja słownikami i terminami			—	X
User				
Administracja uprawnieniami				X
Administracja użytkownikami			—	X
Przeglądanie profili użytkowników			X	X
Views				
Zarządzaj widokami			—	X

W tabeli pominięto grupę uprawnień do korzystania z poszczególnych rodzajów zawartości, którą można znaleźć w sekcji *Node*. Jeśli chodzi o rangi *administrator* i *właściciel*, wystarczy zaznaczyć *Pomiń kontrolę dostępu do zawartości* i wówczas rangi te uzyskują możliwość dodawania, usuwania i modyfikowania dowolnego wpisu w witrynie. Dla grupy *użytkownik zaufany* najczytelniej będzie przedstawić to tak jak w tabeli 5.2.

Tabela 5.2. *Uprawnienia do rodzajów zawartości dla użytkowników zaufanych*

	Nowy (Create new content)	Edycja własnych (Edit own content)	Edycja wszystkich (Edit any content)	Usuwanie własnych (Delete own content)	Usuwanie wszystkich (Delete any content)
Temat na forum	X	X	—	—	—
Artykuł	X	X	—	—	—
Inicjatywa	X	X	—	X	—
Prosta strona	—	—	—	—	—

Ustawienia rejestracji nowych użytkowników

Aby nie dopuścić do takiej sytuacji, że użytkownik, o którym nic nie wiemy, zarejestruje się w serwisie i uzyska zbyt szerokie uprawnienia (np. możliwość dodawania odpowiedzi bez zatwierdzania), musimy przyjrzeć się ustawieniom decydującym o tym, w jaki sposób są tworzone w systemie nowe konta.

W tym celu przechodzimy do działu *Konfiguracja*, a potem *Ustawienia kont użytkowników*. Wśród wielu opcji powinniśmy odszukać nagłówek *Kto może rejestrować konta użytkowników?*. Tam zdecydujemy, czy tylko administratorzy mogą rejestrować konta użytkowników, czy może użytkownicy będą sami się rejestrować, ale ich konto będzie zablokowane, dopóki nie zatwierdzi go administrator.

W tym drugim przypadku po wypełnieniu formularza rejestracyjnego na adres witryny (podany w dziale *Konfiguracja/Podstawowe dane*) przyjdzie e-mail z informacją o tym, że ktoś prosi o aktywowanie konta. Operacji tej dokonuje się poprzez kliknięcie odnośnika nadesłanego e-mailem, co spowoduje przejście do strony edycji konta. Innym sposobem jest wyświetlenie tabeli użytkowników (kliknięcie odnośnika *Ludzie* na belce administracyjnej), zaznaczenie jednego lub kilku kont i wybranie z listy dostępnych opcji aktualizacji pozycji *Zezwól wybranym użytkownikom na dostęp* (rysunek 5.8).

Rysunek 5.8.
Odblokowanie konta użytkownika

The screenshot shows a web interface for user management. At the top, there is a section titled "OPCJE AKTUALIZACJI" (Update Options). Below this title is a form with a dropdown menu containing the text "Zezwól wybranym użytkownikom na dostęp" (Allow selected users to access) and a button labeled "Aktualizuj" (Update). Below the form is a table with the following columns: "NAZWA UŻYTKOWNIKA" (User Name), "STATUS" (Status), and "RANGI" (Ranks). The table contains one row with a checked checkbox in the first column, the email address "a437888@jnxjn.com" in the second column, and the status "zablokowany" (locked) in the third column.

☐	NAZWA UŻYTKOWNIKA	STATUS	RANGI
☒	a437888@jnxjn.com	zablokowany	

Jeśli zechcemy nadać użytkownikowi rangę wyższą niż *Użytkownik zarejestrowany*, również możemy to zrobić na dwa sposoby — przez edycję profilu bądź aktualizację.

Moderowanie Artykułów

Ustalony w poprzednim punkcie zestaw uprawnień odpowiada z grubsza temu, co chcemy osiągnąć, jednak to jeszcze nie koniec pracy. Przygotowanie strony dla kilku rang ma swoje konsekwencje — będziemy musieli poprawić nieco konfigurację niektórych obiektów w systemie, ewentualnie stworzyć nowe widoki czy powiadomienia.

Jeśli na przykład chcemy, aby to właściciel zatwierdzał widoczność artykułów na stronie głównej albo w ogóle dopuszczał je do publikacji (decydował, czy wpis jest opublikowany), musimy skonfigurować kilka rzeczy:

- ♦ Użytkownicy zaufani mogą dodawać artykuły, ale nie mogą być one od razu opublikowane.

- ◆ Właściciel strony powinien dostać e-maila za każdym razem, gdy ktoś doda artykuł do systemu.
- ◆ Właściciel po wejściu na stronę powinien widzieć, że są jakieś wpisy do moderacji.

Te trzy oczywiste potrzeby będziemy mogli spełnić, konfigurując system w trzech obszarach:: konfiguracji rodzaju zawartości *Artykuł*, ustawieniach *Działań* i *Wyzwalaczy* oraz przez dodanie nowego widoku.

Konfiguracja Artykułów

Przechodzimy teraz do działu *Struktura i Rodzaje zawartości*, a następnie klikamy *edytuj* przy rodzaju zawartości *Artykuł*. Następnie na poziomej karcie *Opcje publikacji* zmieniamy *Domyślne opcje*, usuwając zaznaczenie przy pozycjach *Do publikacji* i *Na stronie głównej* (rysunek 5.9).

Rysunek 5.9.

Poprawione domyślne opcje publikacji typu Artykuł

Ustawienia formularza dodawania zawartości Title	Domyślne opcje ☐ Do publikacji
Opcje publikacji Nie do publikacji	☐ Na stronie głównej
Ustawienia wyświetlania Wyświetlanie informacji o dacie i autorze.	☐ Przyklejony ☐ Stwórz nową wersję

Powiadomienia e-mailowe

Drupal zawiera mechanizm powiadomień poprzez wiadomości e-mail. Nie jest on z początku łatwy do odnalezienia, ponieważ ukryto go w systemach *Działania* i *Wyzwalacze*. Czym są te pojęcia?

Działanie to coś, co ma się wykonać po zajściu pewnych zdarzeń bądź spełnieniu ustalonych warunków. Te zdarzenia i warunki noszą miano *Wyzwalaczy*. Przykłady można mnożyć (tabela 5.3).

Tabela 5.3. *Przykładowe wyzwalacze i działania*

Przykładowy scenariusz	Ustawiamy Wyzwalacz	Podłączamy Działanie
Chcemy powiadomić wszystkich użytkowników o nowym regulaminie	Użytkownik zalogował się do strony	Przenieś go pod adres <i>.../zmiany-w-regulaminie</i>
Chcemy e-mailowo informować właściciela o nowej treści do moderacji	Zapisano nowy wpis	Wyślij do właściciela e-mail z informacją o wpisie
Chcemy automatycznie blokować użytkowników używających wulgaryzmów	W zapisanym wpisie/komentarzu wykryto niedozwolone słowa	Zablokuj adres IP użytkownika

Uwaga

Aby skonfigurować działania zautomatyzowane oraz wyzwalacze, należy włączyć moduł *Trigger*.

Po uruchomieniu dodatku *Trigger* będziemy posługiwali się dwoma adresami. Pierwszy, dostępny w dziale *Konfiguracja*, to *Działania* (.../admin/config/system/actions). Stworzymy tu żądane zachowania systemowe. Drugi adres, widoczny w dziale *Struktura*, to *Wyzwalacze* (.../admin/structure/trigger). Za jego pomocą powiązemy pewne zdarzenia z działaniami.

Najpierw stwórzmy nowe działanie. Z listy *Stwórz zaawansowaną akcję* na stronie *Działania* (dział zarządzania, *Konfiguracja*) wybieramy *Wyślij e-mail* i klikamy *Utwórz*. Na stronie z konfiguracją działania podajemy następujące dane:

- ♦ *Etykieta*: informacja dla właściciela o nowym artykule,
- ♦ *Adresat*: [site:mail],
- ♦ *Temat*: Na [site:name] [node:author] dodał artykuł [node:title],
- ♦ *Treść*: Zobacz ją pod adresem [node:url] lub edytuj, klikając [node:edit-url]. *Treść wpisu*: [node:body].

Jak widać, w polach możemy używać wzorców dostarczanych przez moduł *Token*. Jest on częścią rdzenia Drupala, ale jeśli dodatkowo zainstalujemy w systemie moduł pobrany ze strony <http://drupal.org/project/token> (oczywiście do wersji 7), uzyskamy wygodny sposób wstawiania wzorców do pól formularza. Po prostu ustawiamy kursor w miejscu, gdzie ma się pojawić wzorec, i klikamy jeden z symboli widocznych pod formularzem (rysunek 5.10).

Rysunek 5.10.

Kilka przykładowych wzorców z kilkudziesięciu dostępnych podczas tworzenia działania

Segmenty		Wzorce powiązane z poszczególnymi wpisami.
▶ Autor	[node:author]	Autor segmentu.
▶ Data modyfikacji	[node:changed]	Data, kiedy wpis był ostatnio edytowany.
▶ Data utworzenia	[node:created]	Data publikacji segmentu.
Edytuj adres	[node:edit-url]	Adres do formularza edycji wpisu.
ID wersji	[node:vid]	Unikalny identyfikator ostatniej wersji wpisu.
ID zawartości	[node:nid]	Unikalny identyfikator wpisu.

Token jest wykorzystywany w wielu innych miejscach systemu, szczególnie jeśli trzeba wygenerować e-mail bądź komunikat do użytkownika.

Zapisujemy nowe działanie i przechodzimy do strony *Wyzwalacze* (dział *Struktura*). Następnie w karcie *Wpis* wybieramy działanie *informacja do właściciela o nowym artykule* i wiążemy je z wyzwalaczem *Po zapisaniu nowej zawartości* (rysunek 5.11).

Rysunek 5.11.

Powiązanie działania z wyzwalaczem

WYZWALACZ: PO ZAPISANIU NOWEJ ZAWARTOŚCI

NAZWA	CZYNNOŚĆ
informacja do właściciela o nowym artykule	usuń powiązanie

Proszę wskazać działanie ▼ Powiąż

W tej chwili nie mamy jak sprawdzić działania tego mechanizmu, ale gdy tylko przeniesiemy stronę do internetu, przekonamy się, czy działa.

Uwaga

Tak naprawdę moglibyśmy skonfigurować również serwer e-mailowy Mercury wchodzący w skład XAMPP, ale wykracza to poza możliwości objętościowe tej książki.

Widok artykułów do moderacji

A co będzie, jeśli jednak właściciel strony zapomni o e-mailu albo wejdzie na stronę wcześniej, niż go odbierze? Przydatną funkcją byłoby stworzenie dla niego widoku nieopublikowanych artykułów.

W tym celu przejdźmy do działu *Struktura* i użyjmy łącza *Widoki*. Następnie kliknijmy *Nowy widok*. Na formularzu podajmy kolejno (niewymienione opcje pozostawiamy domyślne):

- ◆ *Nazwa widoku*: do moderacji
- ◆ *Pokaż*: zawartość typu *Artykuł*
- ◆ *Stwórz stronę*: usuwamy zaznaczenie
- ◆ *Stwórz blok*: zaznaczamy
- ◆ *Format wyświetlania (bloku)*: *Tabela*

Klikamy *Kontynuuj edycję* i zmieniamy kolejno poszczególne ustawienia widoku.

- ◆ Klikamy filtr *Zawartość: Do publikacji (Tak)* i zmieniamy opcję *Do publikacji* na *Nie*
- ◆ Przy sekcji *Pola* klikamy *dodaj* i wybieramy *Zawartość: edytuj* oraz *Zawartość: Data nadesłania*.

Podczas konfiguracji pola *Data nadesłania* podajemy:

- ◆ Format daty: własny, wpisujemy *j/n/Y*
- ◆ Etykieta: *dodano*

Podczas konfiguracji pola *Zawartość: edytuj* podajemy:

- ◆ Tekst do wyświetlenia: *edytuj*
- ◆ Etykieta *edytuj*
- ◆ Klikamy pole *Tytuł* i dodajemy etykietę *Tytuł*

Zachowujemy widok i przechodzimy do zarządzania blokami (*Struktura, Bloki*). Odznaczamy blok nazwany *do_moderacji: Blok*. Wchodzimy do jego edycji i ustawiamy:

- ◆ *Ustawienia obszaru*: *Bartik — „Highlighted”*
- ◆ *Rangi*: *właściciel*

Następnie zapisujemy konfigurację bloku, dodajemy do systemu dowolny nieopublikowany artykuł i sprawdzamy, czy coś się pojawi na stronie widzianej oczami użytkownika posiadającego konto *Krzysiek Palikowski*.

Uwaga

Bardzo możliwe, że podczas dodawania artykułu zobaczymy ostrzeżenie o treści `Warning: mail() [function.mail]: Failed to connect to mailserver at „localhost” port 25, verify your „SMTP” and „smtp_port” setting in php.ini or use ini_set() w DefaultMailSystem->mail() (linia 77 z C:\xampp\htdocs\gruparobocza\modules\system\system.mail.inc)`. Jest to normalne, ponieważ dodaliśmy działanie powiadamiające administratora o nowym wpisie, ale nie mamy ustawionego serwera e-mail.

Po zalogowaniu do konta *Krzysiek Palikowski* (przypomnę, że wygodnie w tym celu użyć innej przeglądarki) na stronie głównej (i wszystkich podstronach) zobaczymy tabelkę z treścią do moderacji (rysunek 5.12).

Rysunek 5.12.

Tabela treści oczekujących na moderację

The screenshot shows the 'Grupa Robocza' forum interface. At the top, there is a navigation bar with tabs: 'Inicjatywy', 'Strona główna', 'Krótko o Grupie Roboczej', 'Skład Grupy Roboczej', and 'Kontakt'. Below this is a 'Nawigacja' section with a link to 'Fora'. The main content area is titled 'Do moderacji' and contains a table with the following data:

Tytuł	dodano	Edytuj
Test moderacji	29/3/2011	edytuj

Podsumowanie

Uprawnienia w Drupalu są zaprojektowane dość elastycznie. Warto zwrócić uwagę na fakt, że nasz projekt to strona bardzo zamknięta, do której to właśnie właściciel tworzy konto albo je aprobeuje. Wiele stron ma o wiele luźniejsze podejście do tworzenia kont użytkowników, dlatego musi się lepiej zabezpieczać przed potencjalnymi atakami spamerów czy szkodliwych użytkowników. Szczególnie dotyczy to konfiguracji filtrów tekstowych. Sprawdźmy trzy razy zaimplementowane uprawnienia, zanim przesiemy serwis do internetu, o czym opowiem w następnym rozdziale.

Skorowidz

A

- administrator, 51
- adres internetowy, 14
- alias URL, 41, 42
- artykuł
  - konfiguracja, 130
  - moderowanie, 129

B

- baza danych, 12, 30
  - eksport, 136, 137, 140
- biuletyn, 183
- blog, 17, 155, 156

C

- CMS, 11, 12, 14, 51
  - budowa, 12
  - cechy, 13
  - funkcja, 13
- CSS, 73

D

- dane
  - baza, 12, 30
  - eksport, 136, 137, 140
- DNS, 25
- domena, 23
  - zarządzanie, 25
- Drupal, 12, 13, 14, 23, 26, 32, 38, 40, 53, 54, 90, 108, 135, 151
  - instalacja, 28

E

- edytor
  - WYSIWYG, 111, 112, 113, 120

F

- filtr
  - kontekstowy, 110
  - udostępnianie, 105
- formularz, 90, 185
  - dodawania zawartości, 35
- forum
  - konfiguracja, 151, 153
- FTP, 138

H

- hosting, 23
- HTML
  - język, 12
  - znacznik, 38

I

- inicjatywa, 81, 98, 107, 160
- instalacja
  - wielowitrynowa, 147
- interfejs, 92
- Internet, 135
  - adres, 15
  - przeglądarka, 22
  - strona, 18, 40, 49

J

- język HTML, 12

K

katalog, 23
 klient, 49
 komponent, 12
 komunikat
   Call to undefined function..., 146
   odmowa dostępu SQL, 144
   wewnętrzny błąd serwera, 144
 konta testowe, 123

L

LAMP, 12, 13
 localhost, 18, 20

M

moduł, 53
   blog, 43
   book, 43
   colorbox, 72
   context, 59
   date, 61
   demonstration site, 55
   devel, 54
   display suite, 59, 95
   features, 56
   filter, 57
   forum, 43, 44
   IMCE, 61
   instalacja, 62, 63, 65
   link, 61
   localization client, 56
   localization update, 56
   panels, 59
   poll, 43
   theme developer, 179
   token, 58
   update manager, 62
   views, 58, 99
   WYSIWYG, 62
 motyw graficzny, 54

N

nagłówek, 106
 narzędzie
   apache-bend, 180
   pagespeed, 181
   yslow, 181
 nawigacja, 172

O

overlay, 35

P

plik
   prywatny, 143
   publiczny, 142
   tymczasowy, 142
 poziome karty, 40
 przeglądarka internetowa, 22
 przerwa techniczna, 141

R

rangi, 124

S

serwer
   Apache, 22
   DNS, 25
   WWW, 12
 serwis, 17
 skórka, 54, 172, 173
   potomna, 76
 stopka, 106
 strona
   internetowa, 13, 18, 40
   budowa, 49
   statyczna
     konfiguracja, 66
   WWW, 23
 system
   drupal, 12
   operacyjny, 12

Ś

środowisko
   lokalne, 18
   produkcyjne, 18, 23
   testowe, 18

T

tester, 123
 tryb
   wyświetlanie zawartości, 92

U

uprawnienia, 126
testowe, 123

W

WAMP, 18
widok, 110
tworzenie, 99
witryna testowa, 146
WYSIWYG, 111, 112, 113, 120

X

XAMPP, 18
instalacja, 18, 19
konfiguracja, 21
pobieranie, 18
zarządzanie, 20

Z

znacznik
HTML, 38

Rozwijany od 2001 roku Drupal jest jednym z najlepszych dostępnych obecnie systemów zarządzania treścią. Kolejne wersje tego CMS-a zjednywały sobie rzesze nowych entuzjastów, a ostatnia z nich zasługuje na wyjątkową uwagę wszystkich — początkujących i zaawansowanych — twórców stron WWW. Drupal 7 odznacza się ogromną elastycznością, a ponadto oferuje swoim użytkownikom ponad 1500 modułów, pozwalających niezwykle precyzyjnie zaprojektować platformę zarządzania treścią i stworzyć mechanizmy sprawnego zarządzania serwisem.

Książka „Drupal 7 w praktyce. Własna strona WWW w jeden dzień” pozwoli Ci zapoznać się z tym systemem, ośwoić z jego założeniami i możliwościami oraz efektywnie wykorzystać jego potencjał do własnych celów. Jej autor poprowadzi Cię od zupełnych podstaw, przez proces przygotowań i instalacji systemu, po kwestie poświęcone budowaniu strony dla klienta bądź dla siebie. Ponadto skupi się na zagadnieniach dotyczących rozmaitych uprawnień użytkowników witryny, przenoszenia jej do internetu i dalszej rozbudowy serwisu. Jeśli interesuje Cię pełne spektrum możliwości Drupala 7 i chcesz zastosować je w praktyce, nie mogłeś trafić lepiej!

- Drupal i inne systemy zarządzania treścią
- Przygotowania do instalacji systemu
- Instalacja i pierwsze kroki
- Struktura i prezentacja treści
- Uprawnienia i administracja
- Przenosiny gotowej strony WWW do internetu
- Utrzymanie i rozbudowa serwisu

Drupal 7 — Twoja przepustka do internetu!

helion.pl
KATALOG KSIĄEK
INTERNETOWA

Cena 34,90 zł

ISBN 978-83-246-2711-0

9 788324 627110

Helion

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://helion.pl/promocje>
Książki bezpłatnie w cyfrowej formie:
• <http://helion.pl/ksiazki-bezplatnie>
Zamów informacje o nowościach:
• <http://helion.pl/newsy>

Helion Sp. z o.o.
ul. Rakowiecki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 16 43
e-mail: helion@helion.pl
<http://helion.pl>

/ nr katalogowy: 6252

Katalog internetowa
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Informatyka w najlepszym wydaniu